

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Подаци о високошколској установи	
Назив, адреса и е-mail адреса институције	Универзитет за пословне студије, Бања Лука, Јована Дучића 37а, ups@univerzitetps.com Факултет за информационе технологије и дизајн
Интернет адреса	www.univerzitetps.com
Назив, број и датум акта о оснивању	Одлука о оснивању, 01/2006. од 25. 1. 2006. године
Пореско-идентификациони број (ПИБ)	ЈИБ 4402390490009
Матични број додијељен од Републичког завода за статистику	11003818
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача	Радован Клинцов, Ранка Шипке 85, БањаЛука
Број и датум одлуке о именовању лица овлашћеног за заступање	071-0 Рег-07-001691
Број и датум дозволе за рад високошколске установе	Рјешење Министарства просвјете и културе РС о испуњености услова за почетак рада Универзитета за пословне студије, број: 07.4-366-2-3/07 од 15. 08. 2007. године за извођење студијских програма на Факултету за информационе технологије и дизајн. Дозволе за извођење студијског програма Рачунарске и информационе технологије на првом циклусу студија, у трајању три и четири године од школске 2010/11 године, број: 07.023/612-390/10 од 03.09.2010. године; Рјешење о испуњености услова за извођење другог циклуса студијског програма: Информационе технологије - 60 ЕЦТС бодова број: 07.023/612-500-1/11 од 07.02.2012. године; Дозволе за извођење студијског програма Информационе технологије - 60 ЕЦТС бодова број: 07.023/612-500-2/11 од 12.06.2012. године;
Број и датум дозволе за рад ван сједишта	Бр. 07.2-9627/07 од 28.12. 2007. године, бр. 07.023/612-390-3/10 од 3. 9. 2010. године
Организациона јединица на којој се изводи студијски програм и одговорна лица	Факултет за информационе технологије и дизајн, Проф. др Илија Шушић
Контакт особа:	Проф. Др Радован Клинцов
Број телефона:	++ 387 51 248 335

Студијски програми пријављени за евалуацију

Назив студијског програма:	Ниво студија	Назив(и) излазних квалификација
Рачунарске и информационе технологије	Први циклус	Дипломирани инжињер информатике – 180 ЕЦТС Дипломирани инжињер информатике – 240 ЕЦТС
Информационе технологије	Други циклус	Мастер информатике – 300 ЕЦТС

ДОБРЕ СТРАНЕ:

Факултет за информационе технологије и дизајн Универзитета за пословне студије Бања Лука, поседује документе којима се регулише процедура доношења и измена студијских програма и којима се дефинише учешће студената и заинтересованих страна приликом креирања и измене студијских програма.

Трогодишњи и четворогодишњи студијски програми **Рачунарских и информacionих технологија** првог циклуса образовања (180 ЕЦТС и 240 ЕЦТС) и једногодишњи студијски програм **Информационих технологија** (60 ЕЦТС) другог циклуса образовања (укупно 300 ЕЦТС) имају јасно дефинисане образовне циљеве што се види из приложене документације. Акти којим су дефинисане процедуре за процес развоја, предлагања, прихватања, праћење и спровођење студијских програма су Статут, Правилник о студијским програмима, Стандарди за обезбеђење квалитета студијских програма, Правилник о областима образовања и Поступак за обезбеђење квалитета образовног процеса на Универзитету за пословне студије Бања Лука.

На Универзитету и Факултету је формирана **Комисија за квалитет и Тим за квалитет** који континуирано прате наставни процес, развој нових технологија и покрећу иницијативу за иновирање студијских програма надлежним органима Факултета и Универзитета. Прилагођавање наставних планова и програма се спроводи поступком за обезбеђење квалитета образовног процеса, којим је регулисана процедура за анализу студијских програма. Важну улогу у овом поступку има Сенат Универзитета, ННВ Факултета, декан Факултета, координатор квалитета и наставни кадар.

Циљеви и садржаји студијских програма су у складу са образовном и друштвеном мисијом и циљевима Универзитета за пословне студије. Дефинисане су и **опште и специфичне компетенције** у области информacionих технологија.

За све предмете и основних и мастер студија приложени су планови и програми (**силабуси предмета**). У наведеним описима студијских програма, односно плановима и програмима за све појединачне предмете описани су и **исходи учења**.

Методе извођења наставе се одређују у зависности од структуре предмета. Облици наставе: предавања, лабораторијске вежбе, семинарски или пројектни рад, консултације. У књизи предмета дефинисане су методе оцењивања за сваки предмет. Прецизно су дефинисани: начин провере знања, компетенције и вештине студената, као и праг пролазности.

Број стечених бодова на предметима одговара стварном оптерећењу студената. **Бодовна вредност сваког предмета изражена је сходно ЕЦТС-у**. На свакој години како првог, тако и другог циклуса образовања може се постићи 60 ЕЦТС бодова.

Изборни предмети су предвиђени на мастер студијском програму **Информационе технологије**.

Предвиђено је учешће студената у научно-истраживачком раду.

Правилником о изради и одбрани **Завршног рада** регулисан је начин израде завршног рада. Завршни радови студената одговарају академским захтевима у складу са нивоом студија.

Обавља се периодично мерење задовољства субјеката који запошљавају студенте кроз праћење каријера дипломираних студената, кроз упитнике за њихове послодавце и др.

Настава на студијском програму трогодишњих и четворогодишњих основних студијских програма Рачунарске и информационе технологије и једногодишњем мастер студију студијског програма Информационе технологије, се изводи у савремено опремљеним учионицама.

Студенти учествују у евалуацији наставних планова и програма и наставног процеса кроз анкетирања о квалитету и задовољству садржајем појединих модула и колегијума и делују у раду Комисија, Научно-наставних вијећа и Сената Универзитета. Представници студената су чланови ННВ. Студенти преко Студентског парламента могу покренути промене наставних планова и програма. Студентски парламент је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Универзитету за пословне студије, односно организационим јединицама Универзитета. Статус Студентског парламента у оквиру Универзитета дефинисан је Законом и општим актима установе. Студентска организација даје предлог за члана Комисије за осигурање квалитета Сенату (од 9 чланова, један члан је студент), као и предлог за чланове Тимова за осигурање квалитета (од 5 чланова, један члан је студент) Научно-наставном вијећу. На Универзитету се спровode анкете студената ради оцењивања квалитета рада наставника, сарадника, уџбеника, студентске службе, библиотеке, рачунарске опреме, лабораторије и сл.

У Апликационом обрасцу се наводи да Универзитет на почетку семестра и током студија на огласној табли и на сајту Универзитета објављује Статут, Правилник о оцењивању студената, Наставни план и програм, распоред испита са терминима, локацијом и именом испитивача.

Оцењивање студената врши се за сваки предмет по критеријумима који су дати у силабусу, а у чијој изради и одлучивању су учествовали и студенти путем својих представника. Број бодова који се стиче у оквиру предмета јесте распоређен на предиспитне и испитне активности. **Закључна оцена** се изводи збирно на основу оцене предиспитних и испитних обавеза.

Вреднују се различитости студената у начину усвајања знања кроз континуирану проверу знања у току предавања и вежби, самосталном и тимском радом и завршном провером знања.

Статутом су дефинисане мотивацијске мере за напредне студенте, награде, признања и остало; помоћ студентима с посебним потребама и мере којима се осигурава непристрасност и објективност на испитима.

Статутом је дефинисана могућност увида у радове, жалбена процедура и могућност полагања испита пред независном комисијом. На Факултету за информационе технологије и дизајн **није** до сада било **жалби на оцењивање** студената, тако да нису покретане жалбе на поступке оцењивања.

Универзитет за пословне студије има јасно дефинисане процедуре за **стицање и признавање квалификација**: Статут, Правилник о условима уписа, преписа и признавања испита са других високошколских установа, Правилник о поступку еквиваленције раније стечених звања са новим звањем, Правилник о признавању страних високошколских исправа.

Процедура уписа студената је регулисана Статутом и Правилником о условима уписа, преписа и признавања испита са других високошколских установа, Уредбом Владе Републике Српске код лиценцирања студијских програма.

Стечене квалификације, укључујући постигнуте исходе учења и контекст, ниво, садржај и статус студија који је студент завршио описују се у самим студијским програмима (нпр. табеле у Апликационом обрасцу), а могу се видети и у прилозима 5 и 6, који представљају студијске програме основних и мастер студија из области информационих технологија и у Статуту.

Међународна сарадња, билатерални споразуми и заједнички програми део су стратешког опредељења Универзитета за пословне студије. Универзитет за пословне студије Бања Лука остварује сарадњу са другим факултетима и институтима у земљи и иностранству (Београд, Источно Сарајево, Вараждин, Нова Горица, Марибор, Нови Сад, Суботица, Отава и Москва). На основу протокола о стратешкој сарадњи са универзитетима и факултетима, осигурава се мобилност студената и професора, уџбеничке литературе и научноистраживачког рада, на пропозицијама европског трансфера ЕЦТС бодова.

Услови запошљавања, као и избор, стручно и научно усавршавање наставника и сарадника су дефинисани на Универзитету сопственим актима у складу са Законом о високошколском образовању Републике Српске. Услови запошљавања, као и избор, стручно и научно усавршавање наставника и сарадника су дефинисани Статутом Универзитета, Правилником о избору у звање наставника и сарадника, Правилником о стручном и научном усавршавању наставног особља Универзитета за пословне студије Бања Лука.

У Апликационом обрасцу се наводи да анализа стања **наставног особља** показује да су наставни предмети покривени са 60 % наставног особља из редовног радног односа. Оптерећење наставника и сарадника варира између 6 и 10 наставних часова седмично, што је у складу са стандардима. Универзитет за пословне студије има политику научног **усавршавања наставног кадра**. Правилником о стручном и научном усавршавању наставног особља Универзитета уређена су остваривања права запослених наставника на Универзитету на коришћење одсуства ради образовања и стручног и научног усавршавања, организација стручног усавршавања и образовање из појединих области, као и саопштавање нових достигнућа у науци и струци.

Евалуација наставног особља се врши по критеријумима прописаним стандардима у сваком семестру. О резултатима се води база и извештава Ректор Универзитета. Установа врши анализе и евалуацију компетентости и напредовања наставног особља, што је поткрепљено одговарајућим документима. Анкетни листићи су усклађени са захтевима и стандардима и налазе се у прилогу, као и резултати анкете. Периодичне анализе се раде у самоевалуацији за сваки студијски програм. Установљена је комисија која прати квалитет наставног процеса. Студенти су у процесу евалуације наставника оценили солидно наставнике. Наглашена је доступност наставника студентима и то на транспарентан начин и у складу са распоредом пријема студената означених по предетима одговорних наставника.

Научно-истраживачки рад наставника и сарадника Универзитета за пословне студије је на високом нивоу и евидентан је континуитет у раду. Универзитет за пословне студије редовно објављује на свом сајту научне радове, реализоване пројекте, изложбе, значајније радове и издате уџбенике свог наставног кадра. Једном годишње у **часопису „Пословне студије“** објављује на посебном линку научне и стручне радове наставног особља.

Универзитет за пословне студије оснивањем **Научно-истраживачког института** је обезбедио услове за несметан научно истраживачки рад. Наставницима и студентима је омогућен приступ базама података, од којих треба истаћи **EBSCO** базу.

Послови, задаци и надлежности **помоћног и административног особља** дефинисани су Правилником о организацији и систематизацији послова и радних задатака и Правилником о канцеларијском пословању. Спроводи се њихово усавршавање ради квалитетног обављања послова и радних задатака.

Стање простора за извођење наставе и других садржаја је задовољавајуће, подлеже провери на бази броја студената студијског програма. Усклађивање и иновирање наставних планова и програма дефинише активности и планове Универзитета у вези са унапређењем инфраструктуре и услова извођења наставног процеса.

Врши се **додатно опремање информатичких кабинета**, опремање две нове информатичке сале и увођење потпуно нове мрежне инфраструктуре. Потписан је 2017. године уговор са фирмом Lapaso. Доступнос простора и опреме информатичких сала студентима информатичких технологија је целодневна тј. од 9:00 до 19:00 часова.

Поклања се пажња **промоцији Установе у јавности** и у штампаним и у електронским медијима. Информације о студијским програмима, библиотеци, научно-истраживачком институту, часопису и друге битне податке за студирање су доступне и на веб страници Универзитета, на Facebook и Twitter налогу Универзитета. Универзитет за пословне студије као и организационе јединице у саставу Универзитета објављују информације о студијским програмима, звањима и друге битне податке за студирање на веб страници Универзитета за пословне студије <http://www.univerzitetps.com>. Информације на **веб страници Универзитета** су доступне и на **енглеском** и на **немачком језику**.

Информације се редовно ажурирају и објављују. Објављују се информације о предавањима, консултацијама, испитима, стопе пролазности и просечне оцене по предметима, као и друге информације на Огласној плочи веб странице Универзитета и Факултета.

Студијски програми и звања доступни су у брошурама и у водичу за будуће студенте. Брошуре су доступне у штампаној верзији и раде се пред почетак уписне кампање. У Апликационом обрасцу се наводи и да за сваку школску годину одељење за информисање Универзитета прави план информисања студената, наставног и ненаставног особља и шире јавности, а који је у сагласности са политиком и стратегијом развоја. Универзитет има израђену комуникациону стратегију као део унутрашњег система обезбеђења квалитета, а сви подаци се скупљају путем анкета.

Универзитет за пословне студије је 2012. године прошао институционалну **екстерну евалуацију** за студијски програм Рачунарске и информационе технологије. Агенцији за акредитацију високошколских установа Републике Српске је достављен "План активности за отклањање примједби Комисије за акредитацију акредитоване високошколске установе Универзитета за пословне студије за период фебруар 2013. године – фебруар 2017. године. У Апликационом обрасцу се наводи да су реализоване мере за унапређење проистекле из анализе студијских програма из препорука датих током претходних вањских институционалних евалуација и студијског програма, али нису наведени линкови на документе. Побољшан је квалитет студијског програма Рачунарске и информационе технологије изменама и допунама садржаја силабуса, као и увођењем нових предмета. Исход учења и примена ЕЦТС бодова су прилагођени Закону. Иновирање се ради сваког семестра или годишње било да се ради о изменама у оквиру 20 ЕЦТС бодова, о лиценцирању нових студијских програма или о измени постојећих у смислу садржаја предмета, исхода учења и литературе. Студенти се припремају за тржиште рада и за стицање најновијих научних знања.

Иновиран је постојећи Информациони систем Универзитета.

Применом поступака за обезбеђење квалитета врши се систематско праћење процеса у области квалитета.

СЛАБЕ СТРАНЕ:

У Апликационом обрасцу Установе на стр. 28 наведен је грешком предмет **Објектно орјентисано програмирања** у наставном плану и програму трогодишњег и четворогодишњег студијског програма **Рачунарске и информационе технологије (180 ЕЦТС и 240 ЕЦТС)**.

У елаборату студијских програма наведено је са којим студијским програмима су упоредиви, али је **Извјештај о упоређивању студијског програма** (Прилог Б.2.2.2.2) из 2010., односно 2011.године. Наведени су референтни студијски програми и објашњене стручне сличности и разлике за претходни циклус евалуације.

Постоје **споразуми о сарадњи** са привредним организацијама, но у уговору са фирмом Eastcode Бања Лука, прецизира се развој, реализација, испорука у употреба информационог система за високо образовање UniSys 5+, а у уговору са фирмом Lapaso Бања Лука, испорука и уградња информатичке опреме. Други уговори о сарадњи (нпр. о извођењу стручне праксе студената) нису експлицитно наведени.

На студијским програмима трогодишњих и четворогодишњих основних студија **Рачунарске и информационе технологије (180 ЕЦТС и 240 ЕЦТС)** нису предвиђени изборни предмети.

Нису усаглашене методе оцењивања за све предмете у **Обрасцу ОБ 11- Књига предмета (Прилог Б.4.3.5)** и у **Правилнику о поступку и начину оцењивању студената који студирају по болоњском програму (Прилог Б.4.3.1)**. У Апликационом обрасцу Установе (стр. 40) наводи се да је **оцењивање студената** у складу са **Правилником о поступку и начину оцењивању студената** (Прилог Б.3.1.3.1). Наводи се да се за студенте који студирају по болоњском програму бодује оцењивање у току реализације наставних активности са укупно 60 бодова; а оцењивање након завршетка реализације наставних активности – завршни испит са 40 бодова (Б.4.3). Но, како је наведено у наставним плановима и програмима студијских програма **Рачунарских и информационих технологија (180 ЕЦТС и 240 ЕЦТС)** и у **Књизи предмета** стоји да се кроз предиспитне обавезе може стећи од 50 до 70 бодова, а на самом завршном испиту у зависности од предиспитних обавеза од 30 до 50 бодова, тако да укупан број освојених бодова може максимално бити 100. На мастер студијском програму **Информационих технологија (300 ЕЦТС)** за све предмете број бодова који се може освојити кроз предиспитне обавезе је 50, и на завршном испиту 50 бодова.

Стручна пракса није организована као посебан предмет у студијским програмима првог и другог циклуса.

Није наведен пример **дневника праксе**.

У поднетој документацији **није наведено** да су **завршни радови** подвергнути провери с циљем онемогућавања плагирања.

На сајту Универзитета није објављен **Правилник о поступку и начину оцењивању студената који студирају по болоњском програму (Прилог Б.4.3.1)**.

Из приложене документације се не види да ли се дипломираним студентима додељује документ који појашњава **стечену квалификацију** као што је Додатак дипломи, укључујући остварене исходе учења, контекст, ниво, садржај и статус студија који су похађали и успешно завршили.

У Апликационом обрасцу је истакнуто да су студенти боравили на више студијских путовања и конференција намењених њиховој циљној групи и да је Универзитет са партнерским универзитетима из Словеније и Русије, омогућавао студентима летње школе, а да укљученост у овај аспект зависи само од заинтересованости студената.

Компетенције чланова Комисије које је проводила процес избора наставника и сарадника се не могу сагледати јер није наведен **Извјештај о избору наставника и сарадника**. Није наведен пример конкурсне документације. Такође није наведена ни Одлука надлежног органа установе о избору наставника која одговара извјештају и приједлогу Комисије.

База података наставног особља и CV обрасци није потпуна. Библиографски и биографски подаци се могу наћи у прилогу База података наставног особља и CV обрасци, али та база није

комплетна. У бази установе се налазе подаци само за мали број наставника. На веб страници Универзитета се налази списак ангажованих наставника на Универзитету, али не и њихови биографски и библиографски подаци.

Дугорачни и оперативни план развоја људских ресурса и запошљавања новог кадра у Установи нису експлицитно наведени, али се могу сагледати кроз приложене документе о самовалуацији.

У Апликационом обрасцу се наводи да услови за извођење наставе, по основу величине, броја и опремљености учионица, читаонице, библиотеке, лабораторије одговарају стандардима, али није поткрепљено конкретним доказима, тј. документима.

У Апликационом обрасцу се наводи да је Водич за будуће студенте доступан у штампаној и електронској верзији која се може наћи на веб страници Универзитета, као и на друштвеним мрежама (Facebook i Twitter). Међутим, на веб страници се не може наћи Водич за будуће студенте као интегрални документ, већ су доступне поједине информације о Упису.

Наведено је да се врше консултације са привредницима и уговора се сарадња у оквиру извођења праксе са привредним субјектима, али није документовано.

Иако је у претходном периоду, што се види и у Самовалуационом извештају за школску 2016/2017. годину, знатно повећан број споразума, пројеката, међународне сарадње; није све транспарентно и у довољној мери документовано у Апликационом обрасцу.

"Извештај о реализацији плана активности за отклањање примједби комисије за акредитацију акредитоване високошколске установе Универзитета за пословне студије - за период фебруар 2013. године - фебруар 2017. године", није експлицитно наведен, па се не може потврдити да су све активности и реализоване.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:

Треба иновирати **Извештаје о референтним студијским програмима** јер датирају из 2010. односно 2011. године.

Увести **изборне предмете** на студијским програмима трогодишњих и четворогодишњих основних студија **Рачунарске и информационе технологије (180 ЕЦТС и 240 ЕЦТС)**.

Усагласити податке везане за предмете и начине полагања испита у табелама студијских програма у Апликационом обрасцу Установе са наставним плановима и програмима трогодишњих и четворогодишњих студијских програма **Рачунарских и информационих технологија (180 ЕЦТС и 240 ЕЦТС)** и једногодишњим мастер програмом **Информационих технологија (60 ЕЦТС)** наведеним у прилозима.

Усагласити **Правилник о поступку и начину оцењивању студената** са наставним плановима и програмима основних студија **Рачунарства и информационих технологија** и мастер студија **Информационих технологија**, као и одговарајућим Књигама предмета. **Начин полагања завршног испита** одређен је студијским програмом или одлуком предметног наставника за сваки модул (предмет) у износу од 30 до 50 бодова, што је у складу са болоњском декларацијом, али то **треба да буде усаглашено и у свим приложеним документима**. Усагласити методе оцењивања за све предмете у **Обрасцу ОБ 11- Књига предмета (Прилог Б.4.3.5)**, **Правилнику о поступку и начину оцењивању студената који студирају по болоњском програму (Прилог Б.4.3.1)** и Апликационом обрасцу.

На сајту Универзитета објавити **Правилник о поступку и начину оцењивању студената који студирају по болоњском програму (Прилог Б.4.3.1)**.

Приложити **споразуме о сарадњи са привредним организацијама** за нпр. извођење студентске стручне праксе и др.

Навести пример дневника праксе.

Завршни радови би се могли подвргнути провери с циљем онемогућавања плагирања.

Креирати или приложити документ (**Додатак дипломи**) који се додељује дипломираним студентима и који појашњава стечену квалификацију, укључујући остварене исходе учења, контекст, ниво, садржај и статус студија који су похађали и успешно завршили.

Повећати међународну мобилност студената и остварити двосмерну мобилност студената. Да се студенти више укључују у међународну размену на свим нивоима студија.

База података наставног особља и CV образаца није потпуна па ју је потребно **комплетирати**. Недостају подаци за поједине наставнике. Уместо прилога **Прилог Б.5.2.4** База података наставног особља CV обрасци, дат је Уговор EBSCO база. Но, као **Прилог Б.5.3.2** наведена је База података наставног особља и CV обрасци.

Поставити на веб страници **податке о наставном особљу**.

Употпунити документацију коју Установа прати, а везана је за изборе наставника и сарадника. Навести Извјештаје о избору наставника и сарадника и Одлуке надлежног органа установе о избору наставника која одговара Извјештају и предлогу комисије.

Приложити дугорачни и оперативни план развоја људских ресурса и запошљавања новог кадра у Установи.

Поткрепити материјал конкретним документима везаним за евиденције и анализе физичких ресурса.

Поставити, односно допунити на веб страници **Водич за будуће студенте**.

Навести документе који поткрепљују анализе везане за тржишна кретања, консултације са представницима тржишта рада и уговоре о сарадњи.

Континуирано радити на испуњености циљева и задатака унутрашњег система осигурања квалитета који су произашли из препорука претходних евалуација. Повећати транспарентност и документованост.

МЈЕСТО И ДАТУМ:

ПОТПИС РЕЦЕНЗЕНТА: _____